

за наукові кадри,
1985, август-сент. № 26-29

МБ

n - 972869

3 НОВИМ ЧЕР. НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ, ДРУЗІ!

1 Вересня — ДЕНЬ ЗНАНЬ

Сьогодні, як і 50 років тому, нас надихають трудові подвиги перших стахановців. Про це свідчить, зокрема, дострокове виконання соціалістичних зобов'язань на XI п'ятирічці робітниками і службовцями учбово-експериментальних майстерень. Комсомольці університету — члени СВЗ достойно несуть труду естафету.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 26 (1599). 30 СЕРПНЯ 1985 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

XXVII з'їзду КПРС — гідну зустріч! І РОСТИ, І ДІЯТИ

За комуністичний труд СТАХАНОВСЬКИМ ТРАДИЦІЯМ ВІРНИ

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

У ВУЗАХ КРАЇНИ ЗАКІНЧИЛИСЬ ВСТУПНІ ЕКЗАМЕНИ. ОСТАТОЧНО ПІДВЕДЕНІ ПІДСУМКИ ПРИЙМАЛЬНИМИ КОМІСІЯМИ.

Не всі, хто бажав, стали студентами. Що ж, конкурс має свої, хай суворі, проте справедливі правила гри: перемагає сильніший.

Наш кореспондент звернувся до ректора Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова Віктора Васильовича СЕРДЮКА з проханням прокоментувати результати конкурсних екзаменів. Ось що він, зокрема, сказав:

ВСТУПНІ екзамени цього року дещо відрізнялись від екзаменів попередніх років. Це зумовлено такими факторами, як завершення першого року роботи середньої школи у відповідності з вимогами реформи народної освіти, необхідністю різко прискорити упровадження в навчальний процес сучасних технічних засобів, в першу чергу комп'ютерів. Інакше кажучи, на конкурсі не міг не позначитися великий інтерес випускників середніх шкіл до педагогічних спеціальностей.

Так, у порівнянні з минулим роком нині було подано заяв більше, головним чином на спеціальності педагогічного профілю. По числу поданих заяв у лідери вийшли спеціальності: історія, англійська мова і література, зоологія і ботаніка.

Згідно плану ми мали прийняти 1025 кандидатів. Незважаючи на те, що всього було подано 2291 заява, конкурс видався нелегким, що пояснюється, мабуть, більш високим, у порівнянні з минулими роками, рівнем знань абітурієнтів. Досить нагадати, що лише золотих медалістів та власників дипломів з відзнакою — випускників технікумів і ПТУ у цьому році було 220 проти 140 у 1984 році.

— Вікторе Васильовичу, на приймальних іспитах, які щойно закінчилися, вимоги до абітурієнтів були, мабуть, теж підвищені?
— В цілому да. Це було викликано, головним чином,

необхідністю забезпечити якісне комплектування контингенту вузу, на що всі ми були орієнтовані вимогами квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС та висновками червневої наради в ЦК КПРС з питань прискорення науково-технічного прогресу. Проте мушу відразу зазначити, що екзаменаційні комісії не виходили за межі шкільних програм.

Легко зрозуміти, що жоден вуз не буде спроможним успішно реалізувати вимоги партії відносно якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів, якщо не буде відповідного людського матеріалу. Виходячи з того, що абітурієнтам 1985 року доведеться навчатися в роки XII п'ятирічки і стати першими випускниками, які повинні бути підготовлені за новими програмами, ми намагалися відібрати найбільш гідних кандидатів.

Проте, ніде правди діти, наші прагнення нерідко супроводжувалися відвертим розчаруванням: підготовка деяких абітурієнтів залишала бажати кращого.

— Чи можна розуміти ваші слова, як визнання того, що деяким абітурієнтам, особливо тим, які користувалися передбаченими пільгами, під час приймальних іспитів було видано певний аванс, який необхідно оплатити самовідданною працею?

— Саме цю я маю на увазі. Не буду робити тасмніці з загально відомих істин. Не даремно кажуть: вступити до

вузу — то лише половина справи. Найтяжче попереду. Перша зимова сесія відразу покаже, хто є хто. Утриматися в університеті буде нелегко, і про це ми відверто говорили всім абітурієнтам під час їх зарахування у склад студентів. Гадаю, що це вірна політика, бо вона відверта і чесна: все залежить лише від студента, за нього викладач вчитися не буде. А вимоги до якості навчання в наступні роки будуть постійно зростати.

— Вікторе Васильовичу, XII п'ятирічка розпочнеться з необхідності для кожного з нас приймати безпосередню участь у втіленні в життя рішень знаменного XXVII з'їзду нашої партії. Що, на вашу думку, буде у цьому плані найголовнішим в діяльності університету, як провідного серед вузів міста?

— На квітневому (1985 р.) Пленумі ЦК КПРС і особливо на червневій нараді з питань прискорення науково-технічного прогресу було ще раз наголошено на тому, що наука, у тому числі й університетська, лише тоді успішно виконає свою місію як безпосередня виробнича сила суспільства, коли викладачі й учні зуміють належним чином підвищити якість і ефективність своєї праці. Зараз, як ніколи, гостро постає необхідність підвищувати відповідальність кожного за кінцеві результати своєї праці. Це стосується в повній мірі і викладачів та учених нашого університету.
Щоб виховати справді су-

часного фахівця, викладач теж повинен бути на рівні вимог часу — постійно удосконалювати свою професійну майстерність, бути активним у вирішенні питань ідейно-політичного виховання студентів, зміцнення зв'язків виховної роботи з життям.

На мій погляд, соціально справедливим буде проводити таку кадрову політику в університеті, — я маю на увазі добір викладачів з урахуванням перспективи їх росту, — яка б виходила саме з таких вимог і положень.

— Вікторе Васильовичу, наша зустріч відбувається напередодні свята — Дня знань. Прикметою часу стало з нагоди знаменних дат більше говорити не про те, що зроблено, а про проблеми, які чекають свого вирішення. Що б Ви могли сказати з цього приводу?

— 30 серпня у актовому залі нового учбового корпусу відбудеться традиційні загальноуніверситетські збори професорсько-викладацького складу. Це буде добра нагода, щоб відверто і самокритично говорити про ті недоліки, які ще мають місце у викладанні та ідейно-виховній роботі з студентською молоддю.

Проблем, справді, чимало. І головна з них, на мою думку, — це зміцнення порядку і дисципліни, без чого не може бути ефективною виховної і організаторської роботи.

Треба більш рішуче викоринувати формалізм у всьому, марнослів'я, дрібязкову опіку студентів. Всім нам, мабуть, варто замислитися над тим, чому у студентських будазагонах немає потреби говорити про трудову дисципліну, чому студенти, які в умовах університетського повсякдення вважаються безініціативними, в складних побутових умовах на сибірських будовах демонструють краді риси, притаманні нашій передовій молоді. Що це — випадковості чи законімірність?

— Усвідомлення громадської відповідальності, певно, відбувається більш легко, коли студенти опиняються перед необхідністю самостійно вирішувати справді серйозні проблеми.

— Так, але це — лише одна сторона питання. З іншого боку необхідно постійно створювати такі умови, щоб молодь поступово виховувала у собі жадані риси шля-

(Закінчення на 3-ій стор.).

Трудовим ентузіазмом відзначає радянський народ 50-річчя стахановського руху в СРСР. У серпні 1935 року вся країна дізналася про трудовий рекорд Олексія Григоровича Стаханова, вийника шахти «Центральна — Ірміно» (тепер імені XXII з'їзду КПРС). На основі нової організації праці в лаві він добився небажаного раніше показника — нарубав за зміну 102 тонни вугілля, перевищивши більш ніж у 14 разів установлену норму.

Стаханов здійснив справжню революцію на виробництві. Його трудовий подвиг дав початок масового руху новаторів соціалістичного виробництва в СРСР — передових робітників, колгоспників, інженерно-технічних працівників за високопродуктивну працю.

Творча ініціатива новаторів з новою силою проявилася під час Великої Вітчизняної війни. Стахановцям належить ініціатива руху «двосотеників» (дві норми і більше за зміну, «тисячники»)
(Закінчення на 2-ій стор.).

ПОЗДОРОВЛЯЄМО!

Указом Президії Верховної Ради Української РСР за заслуги у підготовці висококваліфікованих спеціалістів та успіхи в науковій роботі завідувачі кафедрою Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, доктору історичних наук, професору ПЕРШИНІЙ Заїрі Валентинівні присвоєно почесне звання Заслуженого працівника вищої школи Української РСР.

Редакція газети «ЗА НАУКОВІ КАДРИ» сердечно поздоровляє Заїру Валентинівну з почесним званням і зичить їй нових творчих успіхів в благородній справі виховання і підготовки молодих фахівців.

Стахановським традиціям вірні

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

ків» (1000 проц. норми) та інше.

Досвід стахановського руху зберіг своє значення і в післявоєнний період, коли в умовах безперервного зростання економіки і культури виникли нові форми соціалістичного змагання.

Сьогодні, коли на наших очах набирає темпи підготовка до чергового XXVII з'їзду КПРС, немає жодного трудового колективу, де б не винайшли нові докази рідкості радянських людей ділом відповідати на заклик партії добитися дійового прискорення науково-технічного прогресу. Іде напружена боротьба за зміцнення трудової і державної дисципліни, як необхідних умов неухильного зростання продуктивності праці.

В процесі розвитку стахановського руху з'явилися нові форми зразкової праці. Це, зокрема, бригадна форма організації праці з оплатою за єдиним нарядом у промисловості, упровадження методу колективного (бригадного) підряду з застосуванням акордно-преміальної системи оплати праці на селі, тощо. Та форми і методи організації соціалістичного змагання, яке набувало справді масового харак-

теру, продовжують вдосконалюватися.

Зразком комуністичного ставлення до праці стали всенародні комуністичні суботники — дні добровільної безоплатної праці на благо суспільства. Славні традиції перших стахановців з ентузіазмом і молодим запалом продовжують юнаки і дівчата, представники вузівського комсомолу, особливо під час роботи в студентських будзгонах. Саме так працювали в цьому році в Тюменській області члени університетських будзагонів «Парус», «Атланти», «Олімп» і «Альтаір». Гроші, зароблені в дні ударної праці, вони перераховували у Фонд XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів та допомоги спількам молоді країн, що розвиваються.

Університетська молодь, як і весь університетський колектив, гідно продовжує справу ініціаторів стахановського руху. Наслідуючи високе почуття громадського обов'язку, прагнучи до набуття знань і навичок справжніх професіоналів, юнаки і дівчата не на словах, а на ділі стверджують, що комуністичне ставлення до праці є невід'ємною рисою їх марксистсько-ленінського світогляду. І в цьому ж не найбільш знаменний сенс стахановського руху, який народився в Країні Рад 50 років тому.

НЕЗАБУТНЄ

В 1935 році я проходив військову службу в Червоній Армії. Добре пам'ятаю ті часи. Обстановка була тяжкою. Радянська держава знаходилась у злбному імперіалістичному оточенні. Успішний розвиток соціалізму в нашій країні був для імперіалістів кісткою у горлі. Вони продовжували організовувати хрестовий похід проти Країни Рад, про що свідчило, зокрема, створення осі Берлін—Токіо—Рим.

Ось чому партія вважала своїм першочерговим завданням зміцнення обороноздатності країни.

Все вирішували не дні і навіть не місяці — хвилини. Від кожного вимагалось максимальне зосередження зусиль, фанатична самовідданість у праці. Безгосподарність, відсутність дисципліни, байдужість до суспільних інтересів справедливо вважались найзапеклішими ворогами радянського ладу.

Всі відчували, що в країні народжувалося нове суспільне явище, якого ще не знала жодна країна світу — маю на увазі соціалістичне ставлення людини до праці. Саме в таких умовах став можливим трудовий подвиг Олексія Стаханова.

Звістка про його нічну зміну блискавицею облетіла всю нашу неосянжу країну. Та що

там країну — весь світ. Враження, яке справив на всіх стахановський рекорд — 102 тонни вугілля за зміну при нормі 7 тонн — сьогодні можна порівняти хіба що зі звісткою про політ у космічний простір громадянина Радянського Союзу Юрія Гагаріна.

На заводах, фабриках, колгоспах і державних установах, наслідуючи приклад Стаханова почали переглядати застарілі положення і норми виробки. Трудовий ентузіазм знайшов свій відгук і в армії.

Добре пам'ятаю, з яким завзяттям змагались бійці за перекриття різних нормативів. Серед воїнів появились свої стахановці.

Якось ми, ветерани праці, згадуючи про незабутні роки соціалістичного будівництва, зійшлися на тому, що нинішній молоді, мабуть, недостатньо розповідають про минуле нашої країни. Любов до праці необхідно виховувати на прикладах життя визначних людей, трудові і бойові подвиги яких ніколи не згаснуть у пам'яті нащадків.

В. ВАЛЛЕР,
інженер УЕМ, ветеран
Великої Вітчизняної
війни і праці,
учасник Параду Перемоги
24 червня 1945 р.

КОЛИ СЛОВО НЕ РОЗХОДИТЬСЯ З ДІЛОМ

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

Радісно зустріли робітники учбово-експериментальних майстерень університету звістку про те, що колектив підприємства до 23 серпня ц. р. достроково виконав план XI п'ятирічки по випуску товарної продукції, необхідної для забезпечення зладженої навчальної, наукової та господарської діяльності університету.

Успішне виконання соціалістичних зобов'язань — це передусім сумлінна робота кожного робітника, результат цілеспрямованої роботи керівництва, партійної і профспілкової організації майстерень.

Сьогодні у робітників і службовців учбово-експериментальних майстерень справді непоганий настрій. До кінця року колектив зобов'язався додатково до плану виготовити різних приладів, вузлів, агрегатів та обладнання на 130 тисяч карбованців.

Добре попрацювали наші товариші в завершальному році п'ятирічки. Зокрема, план останніх 8 місяців по випуску товарної продукції було виконано на 102,7 процента, продуктивність праці зросла на 10 процентів, собівартість продукції знизено на 1,6 процента, план по прибуткам виконано на 102,2 процента.

За рахунок заощаджених матеріалів і електроенергії колектив УЕМ вже відпрацював 1 день і готується таким же чином відпрацювати ще один день на честь 68-ої річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Говорячи про наші здобутки, не можна не сказати про тих, хто зробив найбільш вагомий внесок у копилку XI п'ятирічки. За підсумками соціалістичного змагання перше місце посів столярний цех (майстер В. Ковальчук), який виконав план по випуску товарної продукції на 104,7 процента. Друге місце посів цех радіоелектроніки (майстер О. Пучков), який виконав план на 103,1 процента. Третє місце — за механічним цехом (майстер А. Пащенко). Цей колектив виробничий план виконав на 101,7 процента.

Постійно виконують свої виробничі плани і добиваються високих показників бригада столярів (керівник В. Пасічник), бригада електронщиків (керівник Р. Писарівський), бригада слюсарів (керівник М. Бондаренко).

Значний внесок в підвищення ефективності виробництва роблять передові робітники В. Решетнюк, В. Пасічник, В. Горянов, Л. Бараніце, А. Орешко, В. Тішин, І. Лисов, Є. Звольський та інші товариші.

Якби мене спитали, що саме зумовило успішну роботу всього колективу, я б без перебільшення відповів: ділова, вимоглива атмосфера, яка викинула у підрозділах після кві-

тневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС. Люди по-новому дивляться на своє місце в колективі, кожен усвідомлює свою значимість і персональну відповідальність за наслідки роботи бригади, цеху, майстерень. А це — найкраща гарантія того, що колектив спроможний успішно подолати будь-які труднощі і добитися ще кращих результатів.

Партійна організація майстерень веде кропітку роботу, направлену на організацію творчої праці, на розвиток ініціативи і відповідальності кожного робітника за доручену справу, на підвищення вимогливості до себе і підлеглих. Тільки за таких умов можна забезпечити єдність слова і діла і ознаменувати відкриття XXVII з'їзду КПРС справді ударними показниками.

М. АБРАМОВ,
директор УЕМ ОДУ.

НА ЗНІМКУ: один з кращих робітників УЕМ, ударник комуністичної праці столяр VI розряду В. РЕШЕТНЮК.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ВІСТІ З БУДЗАГОНІВ

СПАДКОЄМЦІ

Незабаром повернення додому. Два місяці пролетіли, мов один день. Намагаюсь зосередитись, щоб коротко розповісти про головне, про те, як всі ми працювали у студентському будзагоні «Олімп».

Тут, у Піонерському, нас 23 чоловіка, враховуючи п'ять дівчат і двох підлітків. Як визначають у зональному штабі, нам дістався найтяжчий об'єкт — будівництво холодильника на 700 тонн овочів. Робота справді тяжка — ізоляція стін холодильника, штукатурні роботи. Щоб мати щонайменшу уяву про нашу роботу, досить

сказати, що ізоляція стін вклучає дев'ять трудоміських операцій. І остання найтяжча — оббивка стін жерстю.

В перші дні від незвички шаленно боліли руки, здавалися замороженими крижі. Уявляю, що відчували дівчата, якщо так стомлювалися хлопці. Та ніхто не «пищав». Все переводили на жарг. А згодом не лише призвичаїлись до роботи, але щоразу находили щось нове, що допомагало не тільки полегшити роботу, але й підвищити її продуктивність. До Дня будівельника загін виконав обсяг робіт, що ста-

новив 140000 крб., тобто 70 % до плану. І це не дивлячись на те, що майже 17 днів липня не вщухали зливи.

На справжніх будовах, милуючись справою своїх рук, відчуваєш себе дійсно потрібною людиною для суспільства. Усвідомлення своєї причетності до реалізації величезних планів соціально-політичного розвитку нашої країни дає особливе моральне задоволення.

Таку радість, мабуть, відчував і Олексій Стаханов, здійснивши свій трудовий подвиг.

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
студент III курсу
філфаку, член СВЗ
«Олімп», позаштатний
кореспондент «ЗНК».

Селище Піонерське, Тюменська область.

ДО 40-РІЧЧЯ ПІДПИСАННЯ АКТУ ПРО БЕЗЗАСТЕРЕЖНУ КАПІТУЛЯЦІЮ ЯПОНІЇ

ПЕРЕМОГА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

2 вересня 1945 року радянські війська у взаємодії з монгольською Народно-революційною армією успішно завершили Манчжурську операцію. В результаті розгрому японської Квантунської армії були звільнені Півн.-Східний Китай (Манчжурія) і Північна Корея, завдяки чому Японія була позбавлена воєнно-економічної бази на материку, плацдарму агресії проти СРСР і МНР, і це прискорило завершення другої світової війни.

Активний учасник подій на Далекому Сході, ветеран Великої Вітчизняної війни і праці, кавалер орденів Леніна, Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ступеня і Червоної Зірки співробітник університету **Борис Пилипович ЧИБАРЬ** згадує:

До Великої Перемоги на Заході залишилися лічені тижні. Ми, командири і бійці частин і підрозділів 1-го Далекосхідного фронту, відчували, що у нашому регіоні теж назрівали серйозні події.

Наприкінці квітня 1945 р. 54 окремий полк зв'язку 25

Армії, яким я командував, було передислоковано в пункт, що знаходився поблизу радянсько-манчжурського кордону. Потай від ворога силами і засобами полку було розгорнуто пункт управління 25 Армії, якою командував генерал-полковник Чистяков Іван Михайлович. В

16.00 8 серпня наш полк отримав бойовий наказ: на світанку 9 серпня виступити у напрямі м. Дунінг, що знаходилось на території Манчжурії, з метою забезпечити командуючому 25 Армією стійкий зв'язок зі штабом фронту, Ставкою у Хабаровську і Генштабом.

Перед виступом у похід відбувся мітинг: бійці, командири і політпрацівники полку дали клятву з честю виконати свій військовий обов'язок. І це були не слова, а жагуче бажання кожного добити, нарешті, останнього ворога, щоб запанував на землі довгожданий мир.

...Згадую, з якою радістю зустрічало нас населення Північної Кореї, яке живо-тіло під ігом японських оку-

пантив протязі 40 років.

Останнім часом реакційна преса Японії, що намагається відродити традиції японського милітаризму, безсоромно бреше про янзусь перевагу японської зброї під час другої світової війни. Можу особисто засвідчити, чого було варті озброєння японської армії. Пригадується такий епізод. Начальник штабу 25 Армії наказав мені допитати захваченого у полон командира полку зв'язку розгромленої японської армії, яка протидіяла нашим частинам. У моєму розпорядженні було два перекладача. Після допиту японського військовополоненого ми доповіли радянському командуванню, що собою уявляла японська техніка зв'язку. Громіздкою була організація японського полку зв'язку. Навіть неспеціалісту зрозуміло, що полк, на озброєнні якого було 350 підвід і лише одна автомашина, не міг

мати необхідної для сучасного бою мобільності. А основним засобом зв'язку був апарат Морзе. В той же час у нас була швидкодіюча апаратура бодо, телетайпи СТ-35. Ми мали на озброєнні пересувні вузли зв'язку, тобто автомашини з установленими на них телеграфною і телефонною радіопаратурою.

Про все це не можна не сказати, бо історія — річ об'єктивна. І ми нікому не дозволимо зводити наклеп на наші славні Збройні Сили. До того ж у наших недругів у Японії не все гаразд з гумором: якщо японська армія була краще озброєна, то чому ж вона потерпіла поразку? Як кажуть, питання для кмітливих.

Ми, ветерани, впевнені, що молоді нащадки нашої бойової слави зуміють дати відсіч усім, кому спаде на думку паплюжити бойові традиції російської і радянської зброї.

І РОСТИ, І ДІЯТИ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

хом поєднання розумової і фізичної праці. І в цьому непереврене значення мають трудовий семестр, а також робота студентів на колгоспних ланах в осінню пору, на різних громадських роботах в університеті. Скажу, що ми і далі будемо дотримуватися цього схваленого життям курсу.

В XII п'ятиріччі, зокрема, на студентів університету чекають цікаві і серйозні справи. Розпочинається будівництво дев'ятого гуртожитку. Тільки до кінця цього року необхідно освоїти 150 тис. крб. асигнувань, виділених на будівництво гуртожитку.

На черзі — будівництво нового приміщення для Наукової бібліотеки, реконструкція старого будинку бібліотеки, будівництво книгозбирання. Плани чималі і без активної допомоги студентів виконати їх буде нелегко. Так що ми розраховуємо на дієву допомогу нашого університетського комсомолу.

І оскільки ми заговорили про свято, то мушу сказати, що керівництво університету, я маю на увазі ректорат, партком, комітет комсомолу і профспілки, — потурбувалися про те, щоб День знань завжди залишився у пам'яті наших першокурсників. Для цього 31 вересня передбачається провести в літньому університетському таборі біля моря спортивне свято, в якому візьмуть участь всі першокурсники без винятку. Це буде добра нагода для того, щоб краще узнати одне одного, подружитися з перших днів перебування у вузі.

А 1 вересня біля головної корпусу університету відбудеться традиційний мітинг, присвячений Дню знань.

— Вікторе Васильовичу, і останнє питання. Що б Ви хотіли побажати університетській молоді і, зокрема, першокурсникам, з нагоди нового навчального року?

— Перш за все, бути гідними тих величких завдань, які партія і уряд поставили перед нами у справі розвитку науково-технічного прогресу.

Хотів би побажати, щоб ставши студентами, абітурієнти назавжди зберегли всі ознаки молодості і в першу чергу завзяту і жагу до знань.

Більш за все хочеться, щоб випускники нашого університету завжди були багатими духовно, щоб у світі сьогоденних і прийдешніх реальностей вони сприймали себе більш змістовно, а це значить гостро відчували свою відповідальність перед суспільством.

І, нарешті, користуючись нагодою, хотів би звернутися до всіх викладачів, усіх співробітників університету з проханням не пошкодувати своїх духовних, фізичних і інтелектуальних сил заради того, щоб якнайкраще відповісти на вимоги партії готувати для народного господарства спеціалістів, гідних нашої комуністичної епохи.

Це буде наш справді достойний внесок у підготовку до XXVII з'їзду КПРС.

* * *
Широкий человек приемлет
белый свет,
распахнут он живому
проявлению,
способен к молодому
удивлению,
горазд на помощь и совет.

И в воздухе учительской
любви
легко ученикам раскрыться,
расщедриться, осуществиться,
улыбкой изнутри светиться,
быть просто-напросто людьми.

Белла ВЕРНИКОВА.
литсотрудник «ЗНК».

Сотні юнаків та дівчат стали цього року студентами Одеського держуніверситету. Це вчорашні школярі, колгоспники, робітники, демобілізовані воїни, випускники професійно-технічних училищ. Серед них багато відмінників, медалістів.

НА ЗНІМКУ: студенти першого курсу механіко-математичного факультету золоті медалісти Віталій Молокочой, Вікторія Стадник, Ігор Волохатюк, Маргарита Криворучко, Микола Попов.

Декілька хвилин тому ректор університету професор В. В. Сердюк в урочистій обстановці поздоровив першокурсників з зарахуванням до університету.

Фото Л. Серпневого.

День знань цього року святкується в обстановці небувало-го всенародного трудового піднесення. Символічно, що це свято співпало з 50-річчям стахановського руху. Надії, які партія покладає на університетську науку у справі прискорення науково-технічного прогресу, являються найкращим стимулом для творчих дерзав. 1 вересня в нашій країні, як і за рубежом, широко відзначається Всесвітній день миру, і те, що Радянський Союз незмінно виступає в авангарді боротьби за мир і загальне роззброєння, теж не випадково. Бо перше слово, якому навчають писати наших дітей, це слово «МИР».

КТО ЧТО ПИШЕТ

По траве хвостом лисица
Что-то пишет в тишине.
Дятел — в красной шапке
птица —
Ставит знаки на сосне.
По озерной летней глади
Пишут рыбы плавники.
Зайчик солнечный
в тетради
Пишет лучики-стихи.
Пишет молния зигзаги,
Трактор пишет, аж пытит,
Что нальются скоро злаки,
Дождь пшеницу напоит.
Тени кружевом лучистым
Пишут песню о кустах.
Свой полет под небом
чистым
Пишет голубь, мирный птах.
В час учебы очень четко
Летчик пишет выражи...
В классе, что из солнца
соткан,

Дети пишут падежи.
По слогам семьей единой
Пишем в школе мы слова:
МА-МА, СОЛН-ЦЕ, УК-РА-ИНА,
СЧА-СТЬЕ, РО-ДИ-НА, МОСК-
ВА!

Анатолий ЯНИ,
выпускник ОГУ.

Особистість формується

на уроці

З ДОСВІДУ ВЧИТЕЛЯ

Михайло Іванович Асауленко у минулому — офіцер Радянської Армії. В 1966 році з відзнакою заочно закінчив історичний факультет нашого університету, з 1974 року працює викладачем історії та суспільствознавства в 24 вечірній середній школі м. Одеси. Постійно приймає участь у конкурсах «Вечерней Одессы» з історії нашого міста, в яких неодноразово посідав перші місця.

Пошук істини — це пошук найкоротшого шляху до серця вихованця, це боротьба за його душу, це постійне прагнення допомогти молодій людині усвідомити своє справжнє місце в житті. У цьому вбачає Михайло Іванович основну задачу своєї роботи в школі.

Михайло Іванович люблячо погодився поділитися з студентами університету своїми роздумами про роль викладача суспільних дисциплін у школі у формуванні в учнів комуністичного світогляду.

«Велика Жовтнева соціалістична революція», я відбираю і подаю на уроках яскраві, переконливі факти, документи, уривки з художньої літератури, які демонструють моральні принципи, героїзм і самовідданість робітничого класу, широкі народних мас, більшовицької партії в дні Жовтневого збройного повстання і будівництва Радянської держави.

Підкреслюю, що в цих подіях активну участь брала молодь. Так, при штурмі Зимового палацу відзначились Матвій Захаров, дев'ятнадцятирічний червоногвардієць з заводу «Сіменс і Гальске», майбутній маршал Радянського Союзу; Всеволод Вишневіський, 17-літній розвідник, відомий радянський драматург, автор «Оптимістичної трагедії» та інші.

Вивчаючи історію Великої Вітчизняної війни, я широко використовую на уроках спогади видатних воєначальників — Жукова, Конєва, Василевського, Рокосовського, Гречка, Штеменка та інших. Як показує практика, учні школи робітничої молоді мало читають мемуарну літературу про Велику Вітчизняну війну. Я зібрав понад 50 різних розповідей про Велику Вітчизняну війну, рекомендую учням прочитати їх і дати свій відгук про прочитане. Крім того, організую зустрічі з Героями Радянського Союзу, ветеранами війни і праці. Зокрема, перед учнями нашої школи виступав Герой

Радянського Союзу капітан запасу Коваленко.

З вихованням комуністичного світогляду пов'язано і відношення молоді до праці. Учні нашої школи — це робітники і службовці підприємств і установ м. Одеси. Я ставлю за мету допомогти вже дорослим людям виховати у собі працьовитість, почуття відповідальності за доручену справу. Так, розкриваючи тему «Героїчний труд радянського народу в роки другої п'ятирічки», я розповідаю про героїв стахановського руху. Ніколи не згадують у пам'яті людей крилаті назви «Волховбуд», «Магнітка», «Колхіда», «Північний полюс», такі імена, як Олексій Стаханов, Олександр Бусигін, Петро Кривонос, Іван Гудов, Олена Джапарідзе, Марія Виноградова, Леонід Анкудінов, Ілля Коробов, Марія Белік, Марія Демченко та багато інших. На таких уроках учні відчують потребу розповісти і про свою роботу, про виконання планів XI п'ятирічки. Серед моїх учнів чимало передових робітників. Це товариші Тарасов, Сирота, Кронер, Хоренко та інші. Вони — ударники комуністичної праці, їм є, що розповісти своїм товаришам.

Я прагну, щоб уроки групові консультації з історії та суспільствознавства були в якійсь мірі уроками виховання почуттів, щоб тут, у класі розв'язувались найскладніші питання, виникали дискусії, щоб перемагала істина.

Подружжя Сергій та Світлана РЕЗНІЧЕНКО в цьому році закінчили історичний факультет університету. 1-го вересня молоді вчителі розпочнуть свою педагогічну діяльність в школах Одеси.

Обрання почесної професії педагога для обох не було випадковим. У Світлани та Сергія матері — досвідчені викладачі, які свою любов до учительської професії зуміли передати власним дітям. Сестра Сергія Тетяна Шашкова після закінчення ОДУ теж працює педагогом у школі. Отже, подружжя Резніченко буде продовжувати династію шкільних учителів. То ж побажаємо їм щастя і великих успіхів у справі виховання молодого покоління.

НА ЗНІМКУ: викладачі Сергій Федорович та Світлана Георгіївна РЕЗНІЧЕНКО готуються до перших уроків.

Фото І. Москаленка.

ТОВІ СЛОВО, ПЕРШОКУРСНИК

Валентина МІНДОВА,
студентка I курсу
мехмату.

Мій шлях до університету був таким же, як у багатьох моїх ровесників. Після школи до вузу поступити не змогла. Довелося два роки працювати в колгоспі, але я, відверто кажучи, не жалкую, бо це справді була чудова школа самопознання.

Чи важко було складати екзамен? Так, нелегко. Особливо труднощі я відчувала з фізики. Що дають місячні курси підготовки до вступу при університеті? Я не хотіла б бути категоричною, але, на мою думку, вони мало що дають, якщо абстрактно не має серйозної попередньої підготовки. Особливо це стосується мови і літератури. За місяць оволодіти цими предметами неможливо.

Як сприймаю своє зарахування до університету? Якщо чесно, то ще сама в це не вірю. Але добре усвідомлюю, що попереду мене че-

кає нелегка робота. І я цього не боюсь. До роботи звикла.

Дмитро ДЕМЕШКО,
студент I курсу
хімфаку.

Наша довідна: закінчив в Одесі 117 середню школу з золотою медаллю, успішно навчався в Малій академії при фізико-хімічному інституті. На обласній олімпіаді з хімії посів перше місце. Водночас з середньою закінчив музичну школу.

— Хто прищепив любов до хімії? Викладач однієї з шкіл, в якій я раніше навчався, Олександр Самсонович Ковбасюк. А втім, я не скажу, що хімія відбила у мене бажання вивчати інші предмети.

Мабуть, на моє рішення вступити до університету на хімфак особливо вплинув Юрій Вікторович Коровін, який займався нами в Малій академії. Йому я завдячую своїм вибором. Мої плани на майбутнє? Ніяких планів. Просто маю намір вчитися, щоб не було соромно перед товаришами.

Твоя родовідна ЧЕСТЬ І МУЖНІСТЬ

В нашій сім'ї дбайливо зберігається пам'ять про близьких і далеких родичів, які зі зброєю в руках захищали нашу Батьківщину.

Хочу розповісти про мого дідуся Павла Євдокимовича Шимкіна, який прожив довге, нелегке, але повне героїчних подій життя.

Народився дідусь в селянській сім'ї, мав три класи церковно-приходської школи. З 1918 року працював в органах ВЧК, ГПУ в Орловській, Воронежській, Липецькій областях. Закінчивши школу співробітників органів внутрішніх справ, дідусь працював інспектором, потім начальником Відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності, начальником карного розшуку в Рязанській області.

В роки Великої Вітчизняної війни він знаходився в спеціальній групі НКВС по боротьбі з бандитизмом і диверсіями. В перші повсен-

ні роки дідуся було послано у Західну Україну для боротьби з націоналістичними угрупованнями. За сумлінну роботу в органах внутрішніх справ Павла Євдокимовича було нагороджено орденами Леніна, Червоного Прапора, Червоної Зірки та багатьма медалями. Всі ці нагороди дбайливо зберігаються в нашій родині.

На жаль, я не пам'ятаю добре дідуся, бо мені було сім років, коли він помер. Але з розповідей матері і бабусі я добре уявляю собі його характер. Впевнений, що йому були притаманні такі риси, як сміливість, хоробрість, справедливість і, насамперед, витриманість.

Мій дідусь назавжди став для мене взірцем чесного відношення до життя, громадського обов'язку, товаришів і близьких.

О. ІУФАНОВ,
студент II курсу
юрфаку.

БЕРЕГТИ РОДИННІ ТРАДИЦІЇ

Як не дивно, але раніше я чомусь не цікавився своєю родовідною. Тому й знаю тільки те, що мій дідусь пройшов від Києва до Праги, за бойові заслуги був нагороджений орденом «Слави» і бойовими медалями «За відвагу», «За взяття Праги».

Чому я знаю так мало? По-перше, дідусь помер за 5 років до мого народження — в 1957 році. Бабуся розповідала мені, що в ті роки ніхто не цікавився, як і за що були одержані нагороди. Людей, які пройшли війну як мій дідусь, було багато і мало хто розповідав про свої подвиги. Та й не було часу для розповідей — треба було відбудовувати зруйноване, годувати і виховувати дітей, вирощувати хліб.

Моя бабуся з боку матері прожила нелегке життя. З 14 років вона працювала в полі, доглядала дітей. Власне кажучи, трудилася все життя, про що можна судити, дивлячись на її шерпа-

ві, порепані руки. Вона перенесла голод, війни, смерть рідних і близьких, виховала двох дочок, які безмежно її люблять.

Моя мати — найкраща з жінок. Добра, лагідна, чутлива, працьовита. Вона сумлінно ставиться до своєї роботи і неодноразово заохочувалась адміністрацією. Я її дуже люблю і намагаюся не ображати неухважною.

Мій батько — людина вимоглива до себе та інших, працьовитий, педантичний чоловік. Він любить і досконало знає свою роботу, за свою працю нагороджений орденом «Знак Пошани» і медалями. Над усе хотів би бути схожим на нього. Сам я поки що нічого особливого не здійснив. Але гадаю, що все попереду. Головне — не боятися труднощів і працювати так, як працювали мої діди і бабусі.

О. ДИМЕРЛІ,
студент II курсу
юрфаку.

СПІВЕЦЬ КРАСИ РОСІЙСЬКОЇ ПРИРОДИ

(До 125-річчя
з дня народження
І. І. ЛЕВІТАНА).

Мистецтво одного з талановитих російських художників пейзажиста Ісаака Ілліча Левітана добре відоме кожному, хто любить Батьківщину та її природу.

«Володимирка», «Над вічним супокоєм», «Березень», «Золота осінь» — ці та багато інших чудових картин живописця вчать бачити прекрасне у звичайному, пробуджують кращі людські почуття, викликають роздуми про наш світ і місце людини в ньому.

Цими днями ми відзначаємо 125-річчя з дня народження видатного художника. Біографія І. І. Левітана — типова для художника-різничинця, з дитинства знайомого із злиднями, який вчився «на мідні гроші» і силою таланту, величезною працьовитістю і ціною жорстоких нестатків досяг майстерності і визнання.

Народився І. І. Левітан в містечку Кібартай у Литві, в сім'ї залізничника. Юнак рано втратив батьків. В 13-річному віці він вступив до Московського училища живопису, скульптури і архітектури. В училищі Левітан працює в майстерні О. Сав-

расова, пізніше стає учнем О. Полєнова. Тут прийшов до нього і перший успіх. Експоновану на учнівській виставці картину «Осіньний день. Сокольники» придбав П. М. Третьяков, відомий колекціонер, тонкий цінувальник живопису, засновник знаменитої галереї в Москві. В Одеському художньому музеї можна побачити етюд до цієї картини. Художник передає глядачу світлий сум, спокій самотності — почуття і настрої, які стали приводом для створення цієї картини. Вже в цій ранній роботі І. І. Левітана намітилась головна лінія його творчості — прагнення поглибити зміст пейзажної теми, витончено передати стан природи, розкрити її «душу».

Емоційного, вразливого художника переповнювали творчі задуми, яскраві образи, але для їх втілення у живопису потрібні були роки й роки напруженої праці, удосконалення професійної майстерності, серйозне вивчення природи.

Яскраві, чисті фарби осені, повільний рух темної води, кришталева прозорість повітря — так передає Левітан зів'ялу красу природи в картині «Осінь на річці Істри», яка виставлена в Одеському художньому музеї. В

нашому музеї зберігається також пейзаж Левітана «Поїзд в путь» — одне з багаточисленних звернень художника до мотивів широких російських просторів. Спокійна, вічна краса землі, впевненість художника у світлому майбутньому рідної землі майстерно відтворені в цьому пейзажі.

За своє недовге життя — помер І. І. Левітан в 1900 р. на порозі нашого століття — художник створив близько 1000 творів, які є окрасою Третьяковської галереї у Москві, Російського музею в Ленінграді, музеїв Києва, Харкова, Одеси. Хвилююче змістовне мистецтво художника-реаліста займає видатне місце не тільки в російському, але й у всесвітньому пейзажному живопису. У творчості Левітана знайшло відображення і дальший розвиток все те найкраще і життєдатне, чим збагатили живопис російські художники-пейзажисти XIX ст.

Кожен з нас завдячує Левітану радістю зустрічі із справжнім мистецтвом, від якого повнішим стає життя, світлішою душа.

Г. БОГУСЛАВСЬКА,
мистецтвознавець,
Одеського художнього
музею.

Новгород-Сіверська земля. Вона пам'ятає любов до землі рідної. походи руських дружин проти ворогів.

Дивлячись на цей неповторний у своїй країні простір, мимоволі згадуєш глибокі за змістом рядки із «Слова о полку Ігоревім» про

Фото А. Малаховського і В. Репіка.

(Фотохроніка ТАРС).

ПОРАДИ ЛІКАРЯ

Вірусний гепатит (хвороба Боткіна) — небезпечне інфекційне захворювання. Збудник хвороби, вірус, проникає в організм з ураженою їжею, водою, молоком. Розмножуючись в організмі, вірус вражає різні органи і системи, але головним чином страждає печінка.

Перші ознаки захворювання можуть бути різноманітними: загальна слабкість, в'ялість, різке пониження працездатності, відсутність апетиту аж до огиди до їжі, нудота, блювання, підвищення температури. Через 10—15 днів з початку захворювання з'являється жовтувате забарвлення шкіри, очних яблук, слизових.

Захворювання може протікати по-різному: від стертих і безжовтянистих форм, коли людина переносить захворювання на ногах, навіть не підозрюючи про нього, і до

ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ

найтяжчих випадків з гострою атрофією печінки.

Хворий на вірусний гепатит небезпечний для оточуючих, оскільки вірус виділяється у зовнішнє середовище. Хворого обов'язково необхідно госпіталізувати. В тих випадках, коли хворий залишається удома, його необхідно, по можливості, ізолювати від оточуючих, виділити для нього окрему білизну і посуд, які після вживання слід кип'ятити протягом 30 хвилин у 2-процентному розчині соди.

Особи, які доглядають хворого, повинні суворо дотримуватися правил особистої гігієни. Місця загального користування необхідно щоденно обробляти 5-процентним розчином хлораміну чи хлорного вапна.

На період хвороби і деякий час після одужання хворий повинен обов'язково до-

тримуватися щадливою, головною їжею молочно-рослинної дієти. Рекомендуються у великій кількості вживання компотів, фруктових соків.

Категорично забороняється вживання спиртних напоїв, у тому числі й пива, які можуть викликати загострення захворювання і перехід його в хронічну форму.

Додержання правил особистої гігієни, таких як обов'язкове миття рук перед вживанням їжі, після відвідування туалету, старанне миття посуду і продуктів, вживаних без теплової обробки, дозволить застерегти від захворювання вірусним гепатитом.

В. КАЛІЦЕВ,
зав. кафедрою ЦО
і медичної підготовки
ОДУ, кандидат
медичних наук.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).